Achoimre

Cad é atá i gceist leis an straitéis seo?

- Le hachoimre a dhéanamh ar théacs déanann léitheoirí cur síos ar an méid atá léite acu ina bhfocail féin.
- Léiríonn seo an tuiscint atá acu/nach bhfuil acu ar an téacs.
- Ní gá gach focal a thuiscint le téacs a thuiscint! Léiríonn achoimre an leibhéal tuisceana a bhíonn ag léitheoir ar théacs atá léite.

Cén fáth a múintear í?

- Is féidir cuid mhór eolais a fháil ar fhoghlaim na ndaltaí trí iarraidh orthu achoimre a dhéanamh ar phíosa téacs atá léite.
- Cuidíonn sé le léitheoirí mórphointí agus gnéithe tábhachtacha a aithint i dtéacsanna, rud atá an-tábhachtach don tuiscint.
- Cuireann sé le húsáid na teanga i gcomhthéacs.
- Cuireann sé leis an léitheoireacht neamhspleách.

An Straitéis a Mhúineadh

(Cur chuige céimnithe)

1 . Múnlaigh

- Léigh os ard. Déan athléamh ar an téacs/chaibidil chéanna.
- Smaoinigh os ard mar léitheoir. Mínigh an tábhacht a bhaineann le hachoimre.

2. Mínigh

- Ainmnigh an straitéis.
- Mínigh cén uair agus cén fáth a n-úsáidtear í.

3. Cleachtadh le Tacaíocht

- Obair ranga nó ghrúpa.
- Tacaigh leo achoimre a dhéanamh le struchtúr

4.**Cleachtadh Neamhspleách**

- Daltaí ag úsáid na straitéise leo féin.

5. Athmhachnamh

- Plé: *Conas a chabhraigh an straitéis leat?*

Gníomhaíochtaí Molta

- Is féidir achoimre a iarraidh ó bhéal nó i scríbhinn.
- Dírigh aird ar fhocail atá tábhachtach agus ar fhocail atá ag cur bac ar thuiscint.
- Bíonn tacaíocht de dhíth le struchtúr na hachoimre.
- Iarr orthu caibidil/sliocht a léamh a dhéanfaidh siad achoimre air.
- Is féidir leo léamh go ciúin nó os ard ar a gcompord. (Nóta: má iarrtar ar dhaltaí léamh os ard beidh siad ag smaoineamh níos mó ar an chur i láthair).

- Tacaigh leis na páistí struchtúr a léiriú san achoimre ó bhéal nó i scríbhinn. Dírigh aird ar thús, lár, deireadh an chuir síos.
- Agus leabhar iomlán léite acu is féidir iarraidh orthu tuairisc leabhair a scríobh.

Teanga úsáideach don rang

- Déan achoimre ar an chaibidil sin.
- Cad iad na príomhsmaointí a bhí ann?
- Cad é a tharla ag tús, lár, deireadh na caibidle?
- Cad é an t-eolas tábhachtach a bhí ann? (leabhar neamhfhicsin).
- An raibh móreolas agus mioneolas ann? (leabhar neamhfhicsin).

Cad é atá le déanamh ag na páistí?

An bhfuil na páistí:

- ag úsáid na straitéise go feasach?
- ag baint úsáid as an teanga/téarmaíocht chuí?
- ag míniú a smaointeoireachta?
- ag úsáid fianaise ón téacs?
- ag léiriú scileanna neamhspleácha?

Leideanna don Mhúinteoir

- Ná múin an iomarca straitéisí ag an am céanna.
- Fill ar an straitéis go rialta.
- Ní gá gníomhaíocht scríofa gach uair.
- Úsáid plé ó bhéal go minic.

Príomhphointe

Is é an sprioc ná go roghnóidh daltaí an straitéis go neamhspleách agus iad ag léamh.

Áiseanna sa Rannóg Seo

- Achoimre. Leathanach treorach (daite le lannú).
- Déan Achoimre (daite le lannú).
- Lámh Chuidithe leis an Achoimre (daite le lannú).
- Marcleabhair (dubh & bán le priontáil).
- Stiallacha leabhair (dubh & bán le priontáil).
- Tuairisc Leabhar (dubh & bán le priontáil).
- Cairt ABC. Le húsáid le leabhar neamhfhicsin (dubh & bán le priontáil).
- Cairt ABCD. Le húsáid le leabhar neamhfhicsin (dubh & bán le priontáil).
- Fráma Achoimre (dubh & bán le priontáil).
- Fráma Tús, Lár, Deireadh (dubh & bán le priontáil).

Marcleabhar	Marcleabhar	Marcleabhar
Ainm .... Dáta .... Is é an rud is suimiúla ná	Ainm .... Dáta .... Rud nach raibh soiléir ná	Ainm .... Dáta .... Thaitin sé liom nuair a ....
Leathanach:	Leathanach:	Leathanach: ....

Ainm.......................... Dáta ....

Eagraigh d'Achoimre

Duine
Cé hé/cé hí an príomhcharachtar?
Rud
Cén rud a bhí an príomhcharachtar a iarraidh?
Fadhb
Cén fhadhb a bhí ann?
Réiteach
Cad é mar a réitigh an príomhcharachtar an fhadhb?
Sa deireadh
Cad é a tharla sa deireadh?

Achoimre

____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____

Ainm.......................... Dáta ....

Eagraigh d'Achoimre

Duine
Cé hé/cé hí an príomhcharachtar?
Rud
Cén rud a bhí an príomhcharachtar a iarraidh?
Fadhb
Cén fhadhb a bhí ann?
Réiteach
Cad é mar a réitigh an príomhcharachtar an fhadhb?
Sa deireadh
Cad é a tharla sa deireadh?

Achoimre

____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____

Ainm .... Rang .... Dáta ....

Tuairisc Leabhair

Le ....

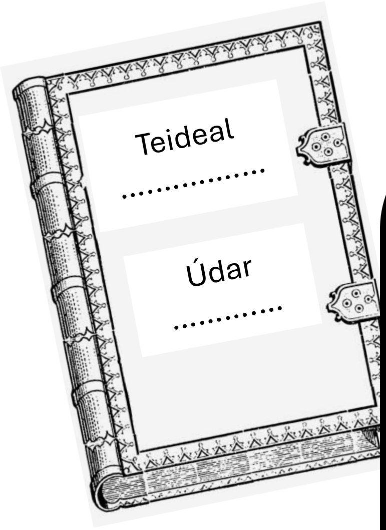

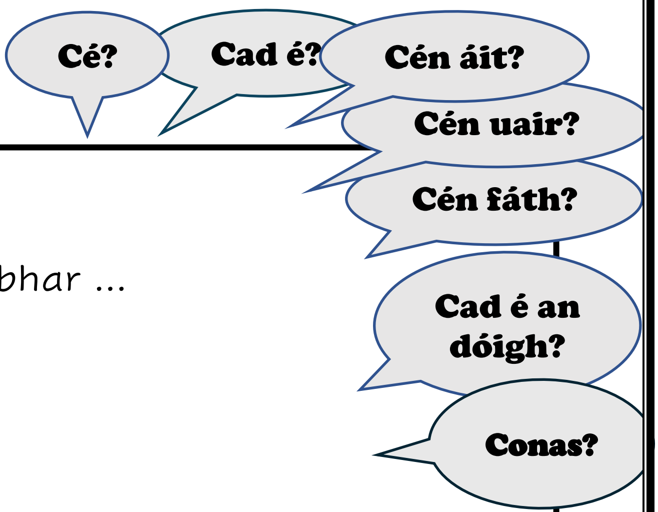

Cur síos ar an leabhar ...

Thaitin sé liom nuair a ...

Níor thaitin sé liom nuair a ...

Dathaigh do scór ...

Marcanna as 10 don scéal

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Marcanna as 10 don ealaín/clúdach/cuma

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Marcanna as 10 don Ghaeilge

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Ainm .... Dáta .... Topaic: ....

Cairt A-B-C

Leabhar neamhfhicsin. Líon isteach colúin A agus B roimh léamh. Líon isteach colún C agus an leabhar léite agat.

A Ar eolas agam	B Ba mhaith liom a fhoghlaim	C Cad é a d'fhoghlaim mé?

Ainm .... Dáta .... Topaic: ....

Cairt A-B-C-D

Leabhar neamhfhicsin. Líon isteach colúin A agus B roimh léamh. Líon isteach colún C agus D agus an leabhar léite agat.

A Ar eolas agam	B Ba mhaith liom a fhoghlaim	C Cad a d'fhoghlaim mé?	D Eolas eile atá de dhíth

Ainm ________________________________ Teideal an leabhair ________________________________

An bhfuil daoine/carachtair ann? Cé hiad?	Cá bhfuil an chaibidil / scéal seo suite?
Déan pictiúr:	Déan pictiúr:
Scríobh focail / abairtí:	Scríobh focail / abairtí:

Cad é a tharla sa chuid seo / scéal seo?	Cad é mar a chríochnaigh sé?
Déan pictiúr:	Déan pictiúr:
Scríobh focail / abairtí:	Scríobh focail / abairtí:

Ainm .... Rang .... Dáta ....

Trí Chuid an Scéil

TÚS	LÁR	DEIREADH

DÉAN ACHOIMRE

Cuir focail, frásaí, pictiúir sna boscaí le hachoimre a dhéanamh

carachtair	suíomh
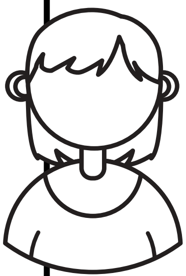	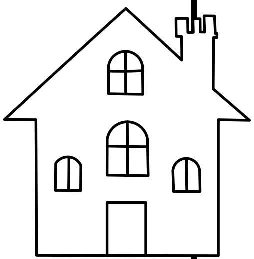
fadhb	**réiteach**
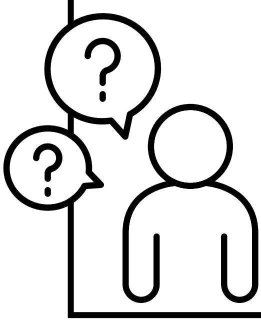	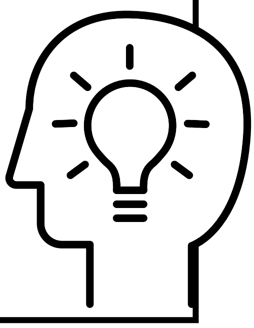

Ainm: ______________________________

Teideal: ______________________

Lámh Chuidithe

leis an Achoimre

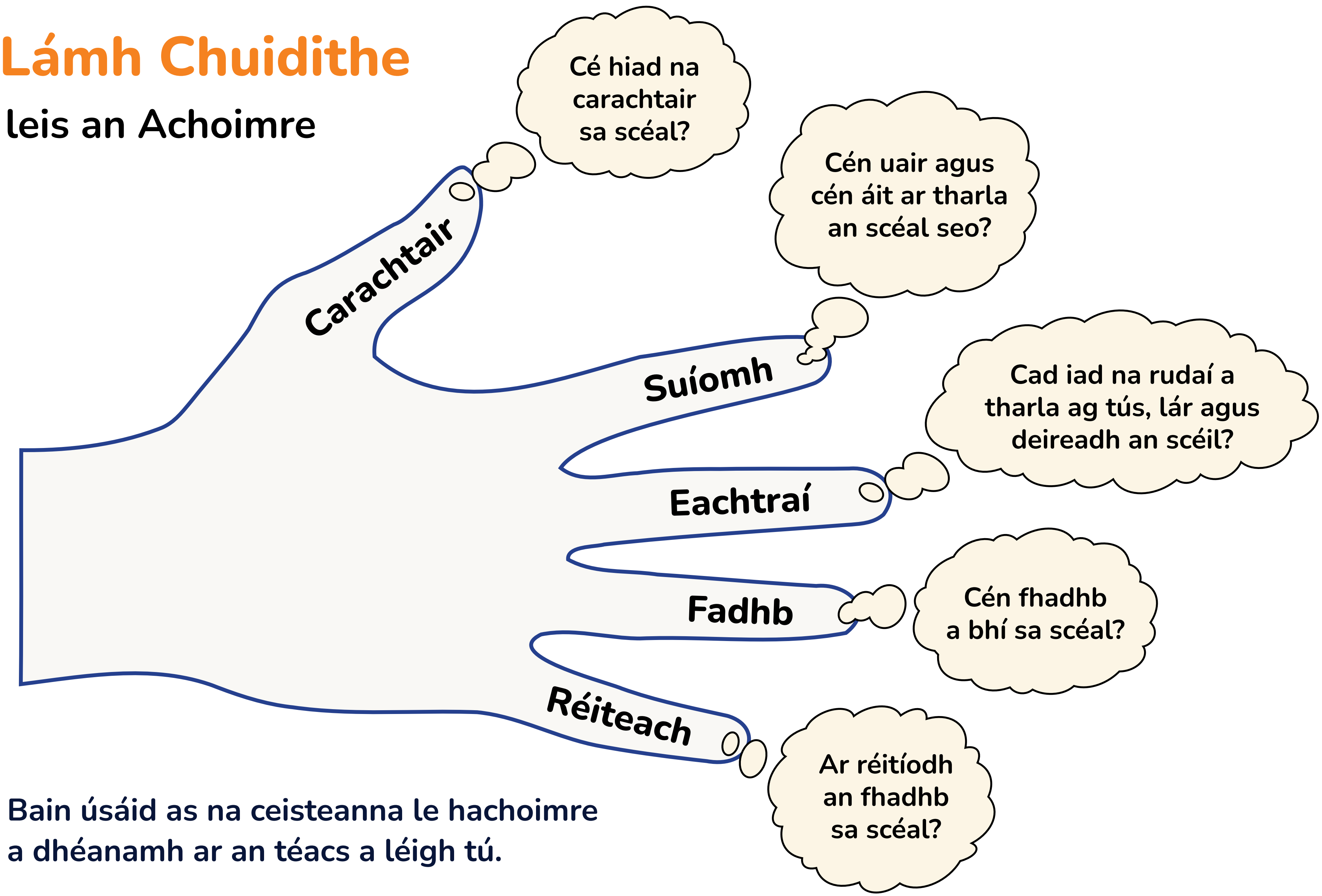

Bain úsáid as na ceisteanna le hachoimre a dhéanamh ar an téacs a léigh tú.